

Recuperen a Cassà part de la portalada de l'església

El 1926 ja se n'havien descobert disset pedres en unes obres per obrir uns finestrals a la nau

Preveuen que es podrà reconstruir entre un 60 i un 70% de la part superior de la portalada

MARC SALGAS - CASSÀ DE LA SELVA

Un equip d'arqueòlogues treballa per recuperar les pedres de l'antiga portalada romànica de l'església de Sant Martí de Cassà de la Selva, localitzades a les parets interiors del campanar. Els treballs ja han permès extreure una vintena de pedres, nou més de les que ja se sabia que existien perquè es podien veure a simple vista. L'actuació és una iniciativa del Grup de Recerca i Estudis Cassanencs (GREC), que té la intenció de reconstruir la portalada i exposar-la a la capella dels Dolors del temple cassanenc, segons explica el seu president, Eduard Mestres.

Es dona el cas que el 1926 ja s'havien recuperat disset pedres de la portalada, que des de llavors s'han guardat a la rectoria de Cassà. Es van descobrir durant les obres a les parets laterals de la nau de l'església per obrir-hi sis finestrals. Les noves pedres, junt amb les que es van trobar fa gairebé un segle, permetrien reconstruir entre el 60 i el 70% de la part superior de la portalada romànica, que és del segle XII i tindria una llum de dos metres.

Gerardo Boto, doctor en història de l'art medieval de la UdG, és un dels experts que han examinat les pedres. Creu que la troballa és "insòlita" perquè no és habitual que els resultats d'una actuació arqueològica com aquesta permetin reconstruir, d'una manera tan sencera, un conjunt arquitectònic. A més, assenyala que la qualitat dels relleus que decoren les pedres demostra que l'obra va ser feta "a consciència".

La quarantena de pedres recuperades, menys tres, formen part de les cinc arquivoltes que tenia la portalada. Les altres són tres dels quatre capitells que hi havia a sobre de les quatre columnes situades als costats de la portalada (dos per costat). L'arquivolta inferior té inscripcions en llatí gravades amb la mateix tipologia que les del monestir de Sant Pere de Roda. El GREC ha contactat amb experts llatïnistes –entre els quals hi ha la catedràtica Mariàngela Vilallonga– per mirar de reconstruir la frase, que és incompleta. Les arquivoltes restants tenen cada una relleus diferents: motius florals, palmons, sanefes encreuades i sanefes paral·leles.

Les pedres del campanar necessitaran un treball de neteja perquè les cares que eren visibles van quedar ennegrides de sutge. Durant la Guerra Civil, brigadistes internacionals van fer servir la capella de les Sogues, just a sota del campanar, com a cuina. El fum que va pujar i es va acumular a l'interior del campanar va revestir de sutge les parets interiors. Algunes pedres tenen uns tons rosats que les arqueòlogues que treballen en la recuperació, Imma Brull i Núria del Toro, creuen que podrien ser de la policromia original.

L'actuació durarà encara uns dies més. Totes les pedres s'han extret al mateix nivell, a uns quatre metres del terra. Per arribar-hi ha calgut muntar una complexa bastida. Els experts estudien, també, de quina pedrera podrien provenir les pedres de la portalada, però descarten que sigui pedra de Girona.

El GREC encarregarà la fabricació d'una estructura metàl·lica que suporti la portalada, i preveu exposar-la en la forma original en voladís, que es calcula que devia tenir 1,5 metres. Un cop reconstruïda, la portalada s'exhibirà a la capella dels Dolors, que el GREC ja destina a l'exposició d'altres elements recuperats de l'església, com ara la campana de les hores i l'antic rellotge del campanar. L'actuació s'ha dut a terme gràcies a les subvencions de l'Ajuntament de Cassà i la Diputació de Girona i a les aportacions de diverses empreses de Cassà i dels voltants.

Un capitell encastat a la paret del campanar. J.C. CODOLÀ.

El doctor Gerardo Boto dona explicacions sobre les pedres recuperades. J.C. CODOLÀ.

Una de les pedres treta de la paret interior del campanar de l'església de Cassà de la Selva on estava encastada J.C. CODOLÀ.

Membres del grec, amb les pedres guardades a la rectoria i descobertes fa gairebé cent anys. J.C. CODOLÀ.

El rector de Cassà, mossèn Enric Plantés, examina la inscripció en llatí d'una de les pedres de la portalada romànica recuperades a la paret interior de l'església. J.C. CODOLÀ.

Publicat a: El Punt, 19 d'abril de 2022

Fons del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2127044-recuperen-a-cassa-part-de-la-portalada-de-l-esglesia.html>